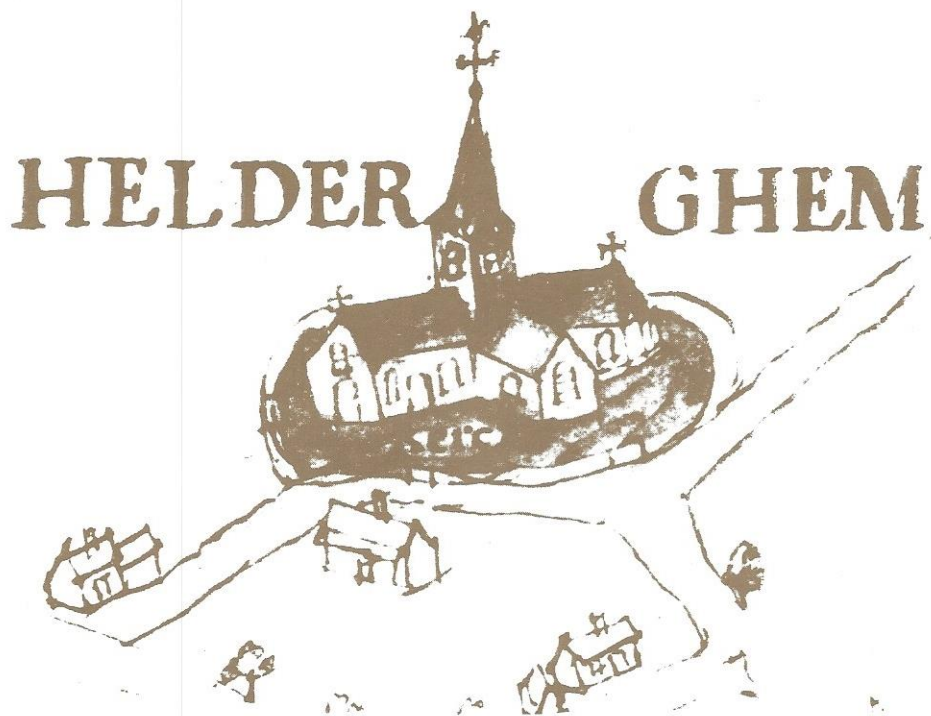

HELDERGEM

samengesteld door Roger DE TROYER
en Willy DE LOOSE

ten geleide

Na de succesrijke publicaties van Haaltert en Kerksken in oude prentkaarten, groeide het idee om de andere deelgemeenten eveneens te behandelen.

Wordt het een klavertje van vier?

Hier is alleszins het derde deel, met een schat aan oude en merkwaardige documenten.

Dank zij de bereidwillige medewerking van vele dorpsgenoten hebben wij deze fotomap kunnen samenstellen.

Onze hartelijke dank hiervoor.

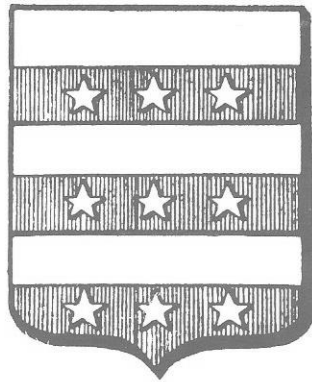
Met de geboden mogelijkheden hebben wij gepoogd een beeld te schetsen van Heldergem in het begin van deze eeuw.

Wij durven hopen dat alle Heldergemnaren, zowel jong als iets ouder, veel genoeg zullen beleven bij het doorbladeren van dit fotoalbum.

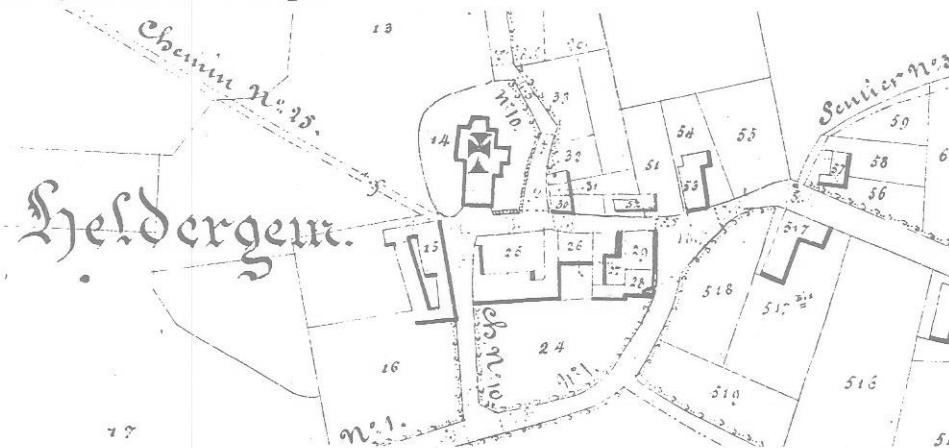
En is dit zo, dan zullen wij ons zeer gelukkig achten.

Winter 1982.

Roger DE TROYER
Willy DE LOOSE

Over het prille ontstaan van Helderghem is heel weinig bekend. In 1096 vermelden oorkonden de naam "Heldrighem". Volgens bepaalde bronnen zou dit betekenen : de woonplaats van Helder of Hilder. De landelijke deelgemeente van Haaltert heeft een zandlemige bodem, is 470 Ha groot en telde op 1 januari 1976, 1641 inwoners. Tot voor de Franse overheersing behoorde het dorp evenals Haaltert, Kerksen, Denderhoutem, Aaigem en Vlekkem tot het "Land van Rotselaar". In die periode werd het gezag uitgeoefend door een Meier en Schepenen. Een eigen zegel kreeg Helderghem begin 15e eeuw. Van historische hoeven is helaas weinig bekend. Het "Goed te Laathem" is één van de weinigen waarvan melding wordt gemaakt. Het was in de 15e eeuw eigendom van de Aalsterse familie van Somerghem. Verder staat nog bekend het "Hof ten Hane", eigendom van Alexander Lee-naert, begin 18e eeuw. Er zouden tevens twee heerlijkheden geweest zijn nl. de "Heerlijkheid van Laathem" in de 16e eeuw toebehorend aan Ridder Jakob Triest en de "Heerlijkheid Hoolbeke". De kerkelijke geschiedenis begint eveneens in 1096. Toen was er reeds een bidplaats, waarvan de bisschop van Kamerrijk de altaarrechten schonk aan de Abdij van Geraardsbergen.

De eerste kerk stond op het Oud Dorp. Vergroot in 1829 voldeed ze toch niet aan de noden en er werd een nieuwe kerk gebouwd in 1861-62, meer centraal gelegen. Het is een neo-gotisch gebouw naar de plannen van de Gentse architecten De Perre-Montigny. De patroonheilige is St. Amandus en rond de kerk zijn zeven niskapelletjes aangebracht ter ere van de H. Cornelius die destijds een grote verering genoot.

Helderghem telde einde 14e eeuw circa 170 inwoners. In 1485 waren er 43 woningen en 215 inw.

Door een pestepidemie daalde het aantal inwoners zeer sterk. De bevolking kende vanaf begin 18e eeuw een bestendige groei. Vorige eeuw was de actieve bevolking vooral tewerk gesteld in de vlasnijverheid. Men telde er 25 weefgetouwen en heel wat gezinnen verdienden de kost met het weven en verkopen van linnen.

Een belangrijke tak was eveneens de landbouw. Wij weten dat er midden 19e eeuw ruim 180 landbouwbedrijven waren. In de loop van de 20e eeuw verdwenen vele boerderijen en werd zoals elders in onze streek overgeschakeld naar pendelarbeid.

Het (nog) groene Helderghem kan zich niet roemen op historische overblijfselen, doch het heeft heerlijke wandelgebieden. Kuieren langs de Kam, Oom en het gebied van de Molenbeek loont zeker de moeite.

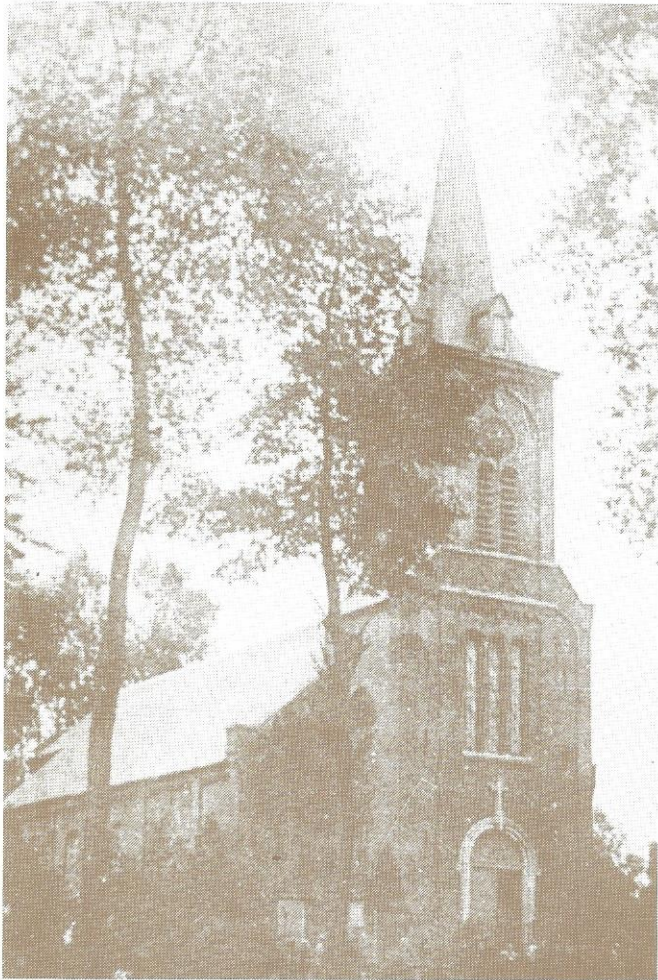
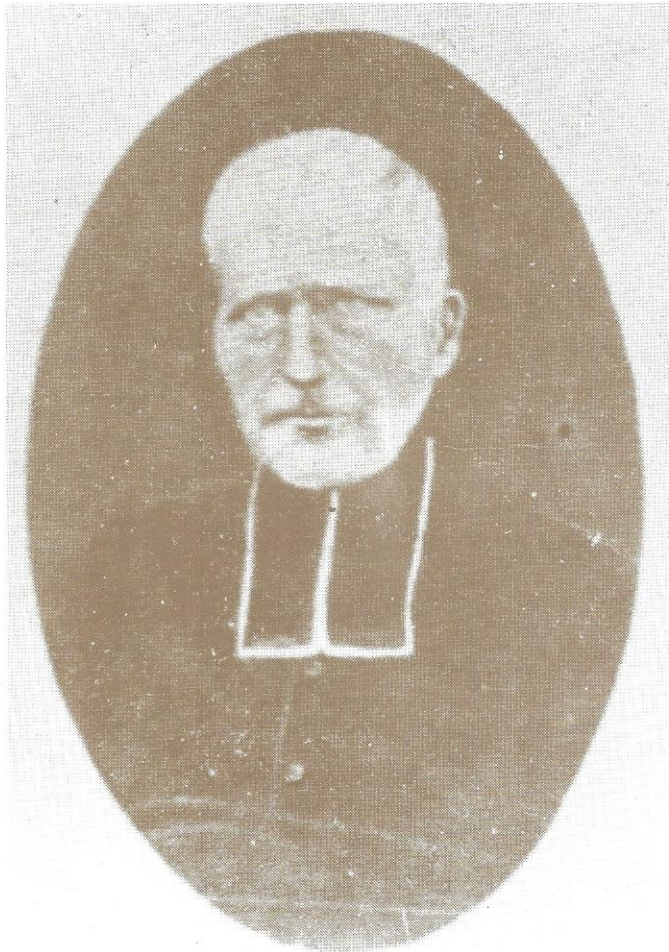

Foto van de kerk, genomen in september 1893, toen honderden kijkklustigen naar het opengelegde graf van Pastoor De Maeyer kwamen aanschouwen.

Negentien jaar voordien begraven, was het lichaam buitengewoon goed bewaard. Deze gebeurtenis werd "uren in de ronde" druk besproken, en het woord "mirakel" was niet uit de lucht!

Zelfs "Le Patriote illustré" wijdde een artikel aan deze merkwaardige gebeurtenis: (1 octobre 1893 La merveille de la cimetière d'Heldergem).

De priester, waarvan sprake op vorig blad, Joannes Benedictus De Maeyer werd geboren te Melsele-Waas op 27 februari 1799.

Hij was pastoor te Heldergergem van 1837 tot '74 en overleed er op 2 september 1874.

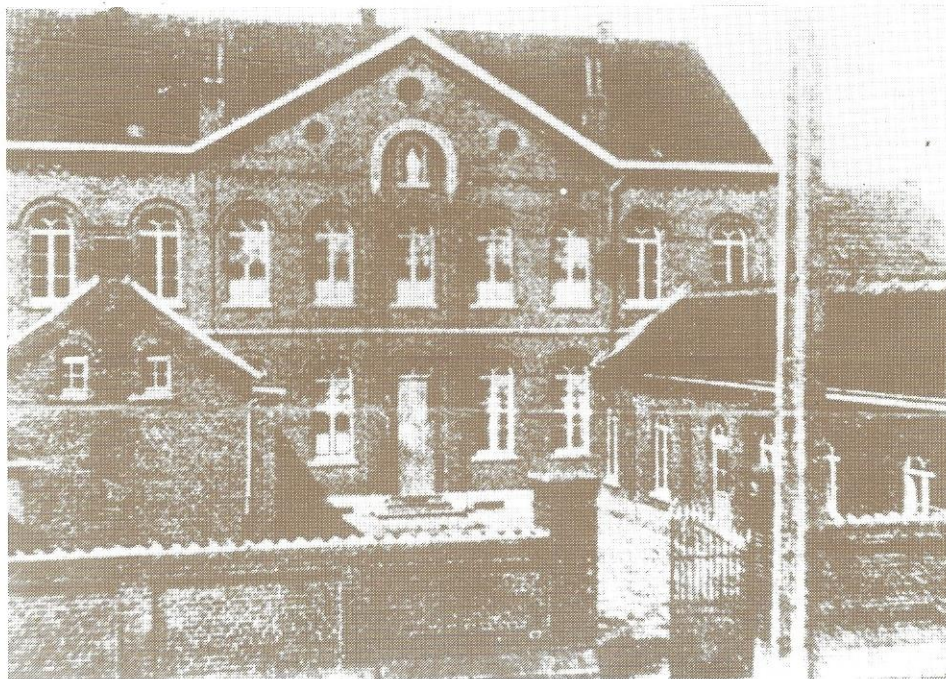
Pastoor De Maeyer was een harde werker. Tijdens zijn pastoraalambt werd de nieuwe kerk gebouwd, het klooster gesticht en een kantschool opgericht.

Zijn bekommernis ging vooral naar de minst bedeelden, die hij steeds moreel en financieel steunde, zodat zijn eigen begrafingskosten door anderen diende betaald.

In 1895 werd door de parochianen een kapel gebouwd op het kerkhof ter nagedachtenis van de priester.

Deze groep zusters hebben veel bijgedragen tot de bloei van het Klooster. De meesten onder hen kwamen naar Heldergem in het begin van deze eeuw.
1e rij (v.l.n.r.): Zuster Leonce, Moeder Thérèse en Zuster Sylvana.
2e rij (v.l.n.r.): Zuster Valerie; Zuster Philemone; Zuster Briscia en Zuster Eremberche.

Het klooster zoals de ouderen onder ons het zich nog zullen herinneren. Het gebouwtje (links) was de keuken en het gebouwtje rechts, was de bewaarklas, nu herbouwd voor basisschool. Het klooster werd gebouwd in 1863. De activiteiten stopten op 1 juli 1974.

Jong en oud klaar voor het kiekje op 't Oud Dorp.

Vooraan (met fiets) : Moreels Armand; verder rechts : Donaat D'Hondt. Links van de paal staan August en Victor Vertongen. Rechts van de paal : Henriette Haesaert; Evelyne De Rijck en haar zoontje Alfons Van Den Dooren; uiterst rechts : Marie De Cock.

Op de achtergrond de praktisch ongewijzigde afspanning : "De gouden koterhaak".

Hoek Dries en Hallebaan met de kapel en vrijheidsboom. De kapel werd gebouwd in 1918 en op 30 november 1919 werd met grote luister de vrijheidsboom gepland.

Heldergem Liefkens Hoek

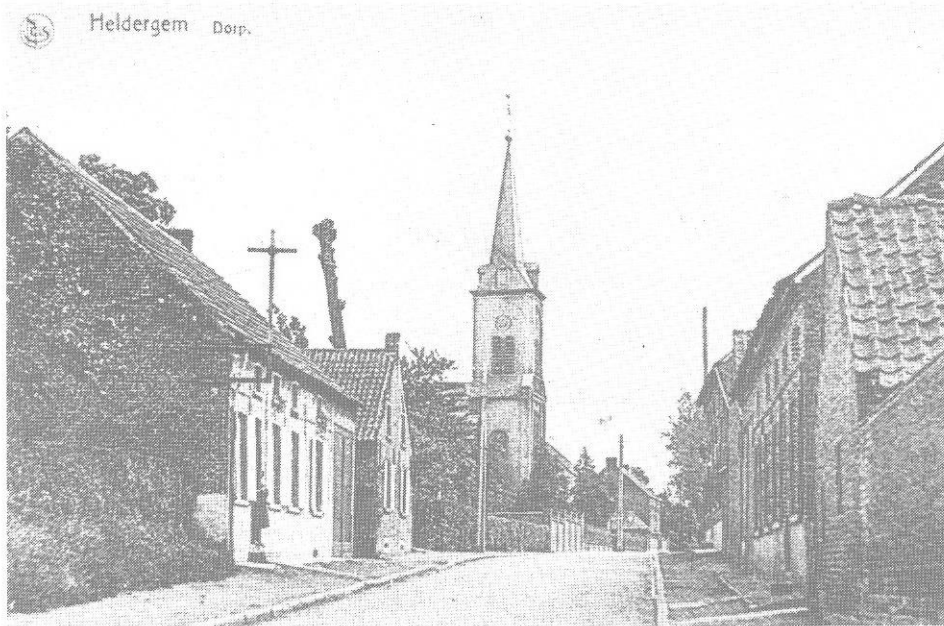

De landelijke Liefkenshoek met twee woningen en... beiden herberg !
Links "Bij Baukes"-Constant Coppens en rechts "Bij Ristaus"-Donaat De Troyer. In 1779 waren er in ons dorp enkele herbergen met typische namen o.a. : "De herderkes"; "Den Keyzer"; "De Croone"; "Den Meyboom"; "Den groenen ruyter" en "Het sluyseken".

Heldergem Driesstraat

Van de "Grote Steenweg" naar het dorp via de Driesstraat. Links herkennen wij Helene D'Haeseleer, vervolgens Jozef Van der Schueren (met strooien hoed) en uiterst rechts Oud-Burgemeester (1920-32) Victor D'Haeseleer.

Omstreeks 1930, de rustige Dorpsstraat.
Vooraan links de woningen van Victor Vertongen en Petrus Van de Wiele.
Rechts : fam. Van den Steen.

Den Dries, toen het nog een dries was !
Links de vroegere herberg "Bij Kennekes Trees".
Bemerk eveneens de kapel t.o.v. de H. Antonius, die er toen wat frisser uit-
zag !

Het was een hele gebeurtenis wanneer een fotograaf in het dorp kwam. Een aantal buurvrouwen willen wel even poseren.

V.l.n.r. : Adeline Andries; Elodie Lievens; Theo Moreels; Rachel Vonck; Eliza Callebaut; Leontine Andries; Thérèse Moreels; Bertha Callebaut; Marie Fleurinck en Cecile Vonck.
De twee knapen zijn Gustaaf en Victor Vertongen.

De breister (rechts) heeft zelfs geen oog voor de fotograaf !

Even poseren op den Berenhoek.

Links bemerken wij de nog steeds bestaande steenput met ernaast Jan Baptist Groebbens alias "Klok Tist" de baas uit de aldaar gesitueerde herberg "In de klok".

Achter de "gevekte" staat Alice De Luyck met haar dochtertje Paula Breynaert en achter de witte koeien staat Emma Verbeken. Bij de twee witte koeien herkennen wij Bertha De Leeuw. Uiterst rechts staat Louis Häegeman.

Klasfoto van Zuster Leonce op het nippertje van de eeuwwisseling in 1899.
Eén van de oudste documenten die wij konden bemachtigen.

Zittend (v.l.n.r.) : Leonie Van de Wiele; Malvina Temmerman; Dorothea Andries; Palmira Van Wassenhove; Maria Van de Wiele; Elisa Waegeman, Emeline Matthijs en Rosine De Wetter.

2e rij : Elisa Jacobs, Elodie Volckaert; Marie De Leeuw; Celestina De Troyer; Marie Jacobs en Clementine Groebbens.

3e rij : Elisa De Saedeleer; Valentine Hespels; Marceline Van Wassenhove; Valentine De Swaef, Pauline Van den Neucker; Irma Perdaens; Elisa De Spiegeleer en Victorine Van den Neucker.

1903-Klas van Zuster Sylvana.

1e rij (v.l.n.r.) : Poldine Groebbens; Maria Haesaert; Mina Brackman; Emilie Allaer; Marguerite Groebbens; Elvire Van den Neucker; Mina Van Melckebeke; Mathilde Matthijs; ...; ...; Poldine Brusselmans; ...

2e rij : Elodie Van Liedekerke; Bertha Hendrickx; Maria Groebbens; ...; Valentine Lievens; Celine Van de Wiele; Marie De Leeuw; Alice Groebbens; Rosine Haessaert; ...; Odile De Troyer.

3e rij : ...; Marie Brusselmans; ...; Irma De Pauw; ...; ...; Maria De Leeuw; Eliza De Leeuw; Maria De Rijck; Amandine Matthijs.

4e rij : Elodie Volckaert; ...; Delfine De Leeuw; Madeleine Gossey; Maria Van de Wiele; ...; ...; ...

1912-Klas van Zuster Leonce (Meisjesschool)

1e rij (v.l.n.r.): Cecile Hendrickx; Rachel De Wetter; Valentine D'Haeseleer; Cesarine Maeschalk; Irma Muylaert; Irma De Schepper.

2e en 3e rij : Leonie Baeyens; Angèle Van den Driessche; Oda Antheunis; De Pauw; Emilie Baccart; Bertha De Leeuw; Theresia Mons; Maria Lievens; Leontine Van Durme; Maria Schoupe; Poldine De Backer; Rachel De Pril; Julia Van Boxtael; Maria De Vuyst; Julia Lievens; Maria Groebbens; Clarice Verbeken; Cecile Baeyens; Valentine D'Hondt;

4e rij : Eveline De Rijck; Marie De Rouck, Rachel Pevernagie, Pauline Schoupe; Emma De Schepper; Margerete Groebbens; Caroline Groebbens; Maria Platteau; Irma Haesaert; Cesarine Hendrickx.

5e rij : Rachel Van Durme; Marie Van Boxstael; Odile De Cock; Valentine Maeschalk; Germaine Groebbens; Marie Groebbens; Rachel De Cooman; Leontine Verleysen; Pauline Gosseye; Julie Beerens; Eveline Groebbens.

6e rij : Romanie Van de Wiele; Eveline De Pauw; Eveline Groebbens; Hélène D'Haeseleer; Madeleine De Pauw; Leontine Van de Wiele; Bertha De Pauw; Eveline Coppens; Elisa D'Hondt.

Moeder Theresia en Zuster Donatiana kijken door het raam.

1916-Klas van Zuster Valerie.

1e rij (v.l.n.r.): Cecile Sonck; Maria Groebbens; Maria Beerens; Clarisse De Backer; Rachel De Wetter; Zoë De Backer; Julienne D'Hondt; Mathilde Beerens; Octavie Lievens; Mathilde Vonck.

2e rij : Adeline Meganck; Martha De Cock; Rosina Brusselman; Carolina De Vuyst; Rachel Van Durme; Alfonsine De Rouck; Jozefa Van Durme; Pauline Breynaert; Anna Groebbens; Julia Groebbens; Maria Moreels; Eliza Baeyens.

3e rij : Eliza Maeschalk; Maria Verbeken; Elodie Breynaert; Clemence Haesaert; Odile Van Durme; Irma D'Haeseleer; Julia Lievens; Cecile Baeyens; Alice Caiebaut; Rachel De Pril;

4e rij : ...; Celestine Van Wassenhove; Irma Muylaert; Victorine Temmerman; Romanie Nachtergael; Margarethe Lievens; Rachel Lievens; Rachel Groebbens; Rachel Van Liedekerke; Valentine Thijs; Irene Van Den Driessche; Julia Van Boxstael.

Tijdens de eerste wereldoorlog kreeg de schoolgaande jeugd van Heldergerm levensmiddelen en kledingstukken uit Calshille (USA). Hier de klas van meester Corten. Als blijk van erkentelijkheid werden deze foto's naar Amerika gestuurd.

1e rij (v.l.n.r.) : Frans Haesaert; Louis Van der Schueren; Louis Corten; Frans Sonck; Emile Van Durme; Cyriel De Pril.

2e rij : Maurice De Truyer; Edmond Pevernagie; Gislain Coppens; Maurice D'Hoker; Kamiel Sonck; Petrus De Wetter; Edmond Vonck; Omer Sonck.

3e rij : Emile De Cock; Henry D'Haeseleer; Gislain De Roeck; Jozef Hendrickx; Victor Volckaert; Louis Callebaut; Henry Lievens; Hector Van Melkebeke; Dominique Muylaert; Rufin Beerens.

4e rij : Jozef Antheunis; Alfons Lievens; Felix Hendrickx; Henry Groebbens; Clement Verbeken; Rene Cooreman; Alfons De Cock; Jozef Haessaert; Petrus Lievens; Jan Gossey.

5e rij : ...; ...; Petrus D'Hondt; Henry D'Hondt; Jan-Baptist D'Hondt; Xaveer Breynaert; Maurice Brusselman; Charel Hanssens; Alfons Hanssens.

1918-Klas van Zuster Sylvana.

1e rij (v.l.n.r.) : Oscar Haegeman; Achiël Cooreman; Marcel Jacobs; Marcel Schandevijl; Jozef De Troyer; Quintyn Albert; Gilbert Cappeléman; Gilbert Van Dooren.

2e rij : Edmond Schandevijl; Albert Lievens; Theofiel Andries; Arsène D'Hondt; Marcel Volckaert; Marcel Coppens; Petrus Vonck.

3e rij : Oscar Brusselman; Frans Brusselman; Georgette Schietecatte; Leopoldine Baeyens; Mathilde Haesaert; ...; Irma Beerens; Julia Callebaut; Pauline Baeyens; Yvonne De Vuyst.

4e rij : Louis Corten; Aimée Baeten; Marcel Lievens; Marcel De Vulder; Jan Muylaert; Julien De Cooman; Gaston Vonck; ...; Petrus De Troyer; Aimée De Pauw; Jozef De Swaef.

5e rij : Maria Van Durme; Martha Haesaert; Germaine Beerens; Rachel Van de Velde; Maria Gossey; Cecile Groebbens; Clemence Schouppe; Maria Bisback; Maria Maesschalk; Irma Beersens; Pauline Schouppe; Geraldine Gossey.

6e rij : Irma Van Liedekerke; Caroline Bontinck; Eliza Verbeken; Martha De Cock; Caroline Andries; Zoë Platteau; Yvonne Van den Broeck; Angèle Jacobs; Germaine De Leeuw; Blondine De Smet; Victorine De Smet; Berthe Breynaert.

1918-Klas van Zuster Valerie.

1e rij (v.l.n.r.) : Maria Schouppe; Maria Muylaert; Julia Groebbens; Julia Andries; Gislain De Clercq; Alfons Baeyens; Odile Van Boxstael; Angèle Coppens; Elesa Van de Wiele; Alfonsine Groebbens.

2e rij : Angèle Haesaert; Cesarine Baeyens; Irma Van de Velde; Hermine De Cock; Magdalene Van Melkebeke; Frazie De Clerq; Angèle Verbeken; Francine De Cock; Marie Van Liedekerke; Germaine Sonck.

3e rij : Oscar Andries; Jozef Van Campenhout; Hector Pevernagie; Cyriel Lievens; Donaat Moreels; Maurice D'Hoker; Edmond Vonck; Petrus De Neve; Oscar Verbeken; Gaston Baeten; Theofiel Goossens; Henri D'Haeseleer.

4e rij : Clement Sonck; Gaston Van Boxstael; Lucien Baeten; Romain De Bruyn; Aimé Hasaert; Gilbert De Vulder; Victor Beerens; Alexis Schandevijl; Gislain D'Hoker; Maurice Van Liedekerke; Gaston Callebaut; Oscar D'Hoker.

5e rij : Margaretha Haesaert; Louise Beerens; Marie Van den Broeck; Hermine De Vuyst; Valentine Groebbens; Marie Van der Schueren; Martha Muylaert; Odile D'Hondt; Irma Haesaert; Irma Verbeken; Valentine De Cooman.

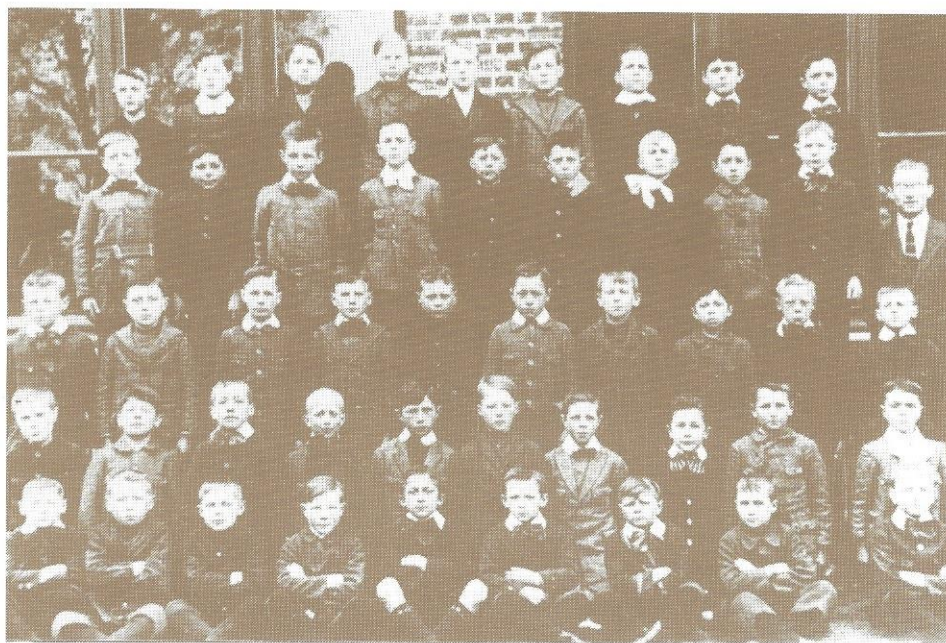
1919-Klas van Zuster Leonce.

1e rij (v.l.n.r.) : Germaine De Vuyst; Elvire Baeyens; Clemence Meganck; Germaine Sonck; Pauline Schouppe; Clarisse De Backer; Irma De Cock; Irma Hendrickx; Melda Groebbens; Angèle Coppens.

2e rij : Zoë De Backer; Maria Moreels; Germaine Groebbens; ...; Octavie Lievens; Alfonsine De Roeck; Irma D'Haeseleer; Odile Van Durme; Leontine Schouppe; Leopoldine D'Hondt; Elza Van Boxstael.

3e rij : Clementine Breynaert; Elisa Baeyens; Clemence Haesaert; Bertha Corten; Clarisse Verbeken; Maria Andries; Angèle D'Herde; Pauline Breynaert; Nathalie Van Liedekerke; Odile De Pauw; Sylvie Thijs; Clemence Maesschalck; Julia Groebbens; Irma Sonck.

4e rij : Cecile Beerens; Leopoldine Lievens; Amandine De Cock; Caroline De Vuyst; Germaine D'Hondt; Judith Redant; Adeline De Swaef; Elida Sonck; Orpha Beerens; Maria Beerens; Maria Groebbens; Maria Sonck.

1924-Klas van Meester Albert Pevernagie.

1e rij (v.l.n.r.) : Gaston Baeyens; Albert Van der Haegen; Francois Brackman; Albert Groebbens; Alfons Beerens; Philemon de Bruyn; Kamiel Temmerman; Ernest Cooreman; Edgard Schiettecatte.

2e rij : Theofiel Van der Hoeven; Maurice Hasaert; Jozef Cooreman; Marcel De Wetter; Albert De Cock; Alfons Van der Biest; Gaston Schouppe; Karel Tas; Marcel Schouppe; Alfons Verbeken.

3e rij : Albert Verstockt; Marcel Van den Dooren; Octaaf Baeten; Urbain De Cooman; Jan De Leeuw; Henry Moreels; Gaston Van der Biest; Albert Quintyn; Gerard Muylaert; Omer Schandevijl.

4e rij : Maurice Verecken; François Brusselman Gilbert De Pauw; Urbain Verbeken; Cyriel Verbeken; René Van de Wiele; Serge Gossey; Nestor Capelleman; René De Vulder.

5e rij : Donaat D'Hondt; Albert Schouppe; Florent Lievens; Maurice De Leeuw; Julien D'Hoker; Ernest De Cock; Felix Andries; Philemon Coppens; Albert Sonck.

1925-Klas van Juffrouw Rachel De Swaef (2e graad).

1e rij (v.l.n.r.) : Elodie Cooreman; Cecile De Court; Elisa Schouppe; Elisa Callebaut; Yvonne De Wetter; Bertha De Bodt; Yvonne Van Durme; Irène De Wetter.

2e rij : Adeline Sonck; Martha Gossey; Marie Pipar; Elza Van de Neucker; Julia De Troyer; Camilla Van de Velde; Madeleine Haegeman; Mariette Cooreman; Joanna Volckaert; Gerardine Volckaert; Elza De Cock.

3e rij : Yvonne Bisback; Judith Andries; Gabrielle Gossey; Elvire Bisback; Maria De Leeuw; Rachel Cooreman; Maria Ghijsse; Alice Cooreman.

4e rij : Suzanne De Cooman; Julia Baeten; Hermine De Cock; Yvonne Schouppe; Sylvie Van Liedekerke; Suzanne Van Liedekerke; Agnes Van den Driessche; Angèle Verbeken.

1926-Klas van Zuster Philomena.

1e rij (v.l.n.r.) : Karel Blondeel; ...; Désiré Cooreman; ...

2e rij : Yvonne Haegeman; Albert Jacobs; Yvonne De Wetter; Pauline Schouppe; Valentine De Vulder; Jozefine De Saedeleer; ...; Maesschalck; Delphine Schouppe.

3e rij : Robert Sonck; ...; De Cooman; ...; Ghislain Quintyn; Petrus De Leeuw; Petrus De Cock; Armand De Vulder; Gustaaf Andries; Alois Platteau; Roger De Vuyst; Florent Jacobs.

4e rij : Hortense Van de Wiele; Rachel Vonck; Julienne Cooreman; Hortense Baeten; Anna Blondeel; Yvonne Brackman; Juliette Lievens; Antoinette Bisback; Alma De Cooman.

5e rij : Rosa De Court; Anna Verstockt; Alma Jacobs; Elvire Ghijssels; Emma Andries; Maria Bisback; Maria Haegeman; Marceline Schiettecatte.

Een huldefeest is een ideale gelegenheid voor groepsfoto.

Hier een groep kleuters in 1927.

1e rij (v.l.n.r.) : Irene Groebbens; ...; André Van den Driessche; Paula Blondeel; ...; Yvonne Andries; Maria Cooreman; Theofiel De Cooman; Mathilde Brusselman; ...; De Wetter.

2e rij : Irène De Cock; Elisa De Court; Rosine De Troyer; George Hendrickx; ...; Elodie Brusselman; Yvonne De Cock; Clementine De Cock; Paula Groebbens; Yvonne Jacobs; Rosa Brackman.

3e rij : Louis Gossey; Dominique De Court; Odilon Baeten; Maurice Pardaens; Denis Cooreman; Maria Pardaens; Yvonne De Cock; Irma Stevens; ...; Paula Van der Haegen.

4e rij : Florent Van de Velde; Emile De Court; ...; Emeline Van de Wiele; Jozef Platteau; Alfons De Groot; Jozef Triest; Petrus Brackman; Robert Van der Stockt; ...

5e rij : Cyriel Bisback; Marcel Van der Haegen; Roger De Vulder; Edgard De Leeuw; Petrus De Cock; ...; Alfons Brackman; Gustaaf De Leeuw; ...

1927-Ook de grote klas mocht meedoen.

zittend (v.l.n.r.) : Martha Gossey; Berthe De Cock; Yvonne Van Durme; Irène De Wetter; Yvonne De Wetter; Eliza Schouppe.

2e rij : Elodie Van Liedekerke; Yvonne Bisback; Hermine De Cock; Alice Cooreman; Maria De Leeuw; Angéle Verbeken; Elvire Bisback; Marie Pipar.

3e rij : Sylvie Van Liedekerke; Elza Van den Neucker; Cecile De Court; Julia Baeten; Judith Andries; Camilla Van de Velde; Marie Ghijssels; Adeline Sonck; Irma Schouppe.

4e rij : Gabriel Gossey; Yvonne Schouppe; Angéle Jacobs; Madeleine Haegeman.

1938-Een klas van de meisjesschool met juffrouw Judith.

1e rij (v.l.n.r.) : Leonie De Rijck; Paula De Troyer; Maria De Wetter; Magdalene De Pelsemaeker; Maria De Wetter; Julia Strickx.

2e rij : Esther De Schrijver; Denise D'Hoker; Mariette D'Hondt; Delphine Pevernagie; Simonne Van Dorpe; Adrienne Vonck; Simonne De Cock; Simonne Perdaens.

3e rij : Helene De Turck; Georgette De Cock; Simonne D'Haseleer; Simonne De Pauw; Adrienne Hendrickx; Ernestine Beerens; Marie De Bodt; Mauricette Verbeken

4e rij : Lisette Schouppe; Paula Verbeken; Maria De Troyer; Simonne Peleman; Bertha Brackman; Adrienne Pipar; Olga Breynaert; Simonne De Geyter; Lucienne Pipar; Jacqueline De Rijck; Mariette D'Haeseleer; Denise De Pauw.

5e rij : Francine D'Hoker; Elvire Cooreman; Denise Van Liedekerke; Irma Coppens; Berthe Van Dorpe; Paula Van Herreweghe; Henriette Bisback; Lucienne Volckaert; Germaine Matthijs; Elise Breynaert; Mariette De Troyer; Annie Cooreman; Bertha De Saedeleer.

1938-De klas van Zuster Sylvana.

1e rij (v.l.n.r.): Rosa Sonck; Emma Lauwereys; Lucienne De Decker; Irène Van der Hoeven; Agnes Haegeman; Simonne De Troyer.

2e rij : Sylvie Souffriau; Odette Verbeken; Lisette Schandevijl; Elise Verbeken; Marie Beerens; Suzanne Van Impe; Lucienne D'Haeseleer; Elise D'Hoker; Olga Breynaert; Georges Renneboogh.

3e rij : Yvonne Hespels; Rogette Pardaens; Elvire De Koker; Denise De Pelsmaeker; Marie-José Van der Schueren; Rachel Van Wassenhove; Lucie Haesaert; Simonne Van den Steen.

4e rij : Philemon Scheerlinck; Ortaire De Pauw; Antoine Van Herreweghe; Alfons Peleman; André Van Liedekerke; Willy Meganck; Roger Groebbens; Roger De Troyer; Roger Eloot; Victor De Backer; Roger Schouppe.

5e rij : Nestor de Troyer; Prosper De Leeuw; Petrus Volckaert; André Verbeken; Maurice Van der Hoeven; Marcel Coppens; Jozef Andries; Freddy Baeten; Roger Hepeels; Gustaaf; De Cock; Georges Coppens; Frans Impens; Kamiel Moreels.

1939 - Klas van Moeder Leandra.

1e rij (vlnr) : Maria Van Geyt; Aflonsine De Cock; Marcella Beerens; Georgette Brackman; Clarisse Cooreman.

2e rij : Suzanne Van Wassenhove; Suzanne De Koker; Lucette Breynaert; Rachel Van de Wiele; Raymonde Hendrickx; Elvire De Cock; Paula Breynaert; Georgette Pevernagie.

3e rij : Elza De Vulder; Adrienne Schouppe; Jeanne Verbeken; Yvonne Boon; Raymonde Bisback; Suzanne Van der Hoeven.

1939 - Klas van Zuster Benone.

- 1e rij (vlnr) : Roger De Pelsemaeker; Roger De Latte; Robert Van Snick; Frans Haesaert.
 2e rij : Irma Lauwereys; Marie-Louise Pevernagie; Rosa Van Driessche; Odette De Cock; Emilienne De Rijck; Georgette Schandevijl; Germaine De Saedeleer.
 3e rij : Albert Van Herreweghen; Gustaaf Strickx; Lea Moreels; Rogette Lievens; Lea D'Hondt; Rachel Verbeken; Georgette D'Hoker; Helena Meganck; Suzanne Haesaert; Eliane De Turck.
 4e rij : Ghislain Beerens; Herman Hendrickx; Alfons Blondeel; Hector De Troyer; Cesar De Cock; Jan Impens; Alfons Andries; Pierre Van den Dooren; Willy D'Haeseleer; Laurent Matthijs; Oscar Haegeman.
 5e rij : Herman Heyman; Petrus Scheerlinck; Robert De Troyer; Arthur Van Liedekerke; Emile Vijverman; Emile Van Liedekerke; Michel De Troyer; Maurice De Koker; Pierre D'Hondt.

Plechtige communicanten met hun prijs en hoe ze «getooid» werden op «hun» feest in 1918.

- 1e rij (vlnr) : Elvire Baeyens; Maria Andries; Bertha Corten; Adeline De Swaef; Elida Sonck; Elza Van Cauter; Irma De Cock.
 2e rij : Leontine Schouppe; Amandine De Cock;.....; Nathalie Van Liedekerke; Orpha Beerens; Germaine D'Hondt; Vactorine Moreels; Elza Van Boxstael; Leopoldine D'Hondt.
 3e rij : Omer Sonck; Frans Haesaert; Judith Redant; Amandine Schandevijl; Clarisse Verbeken; Rene Cooreman; Maurice De Troyer.
 4e rij : Henri D'Haeseleer; Kamiel Sonck; Jozef Antheunis; Victor Vockaert; Henri Lievens; Clement Verbeken; Henri D'Hondt; Felix Hendrickx.

1933 - Plechtige communicanten

1e rij : Georgette Andries; Alice De Bodt; Elodie De Court; Juliette Allaer; Suzanne Van de Wiele; Julia De Pelsemaker; Elza Ascoop; Yvonne Stevens.

2e rij : Marie D'Haeseleer Maria D'Hondt; Angèle Van den Dooren; Delphine Schouppe; Paula Baeten; Rachel Groebbens; Genoveva Verhecken; Maria De Troyer; Magdalena Matthijs; Daniel Cooreman.

3e rij : Cyriel Bisback; Hubert Cooreman; Remi Moreels; Ernest De Cock; Cyriel De Wetter; Robert Capelleman; Petrus Van de Neucker; Petrus Matthijs; Gustaaf De Leeuw.

4e rij : Urbain Schouppe; Paul Baeten; Henry De Schrijver; Adolf Andries; Oscar De Cock; Georges Boon; Cyriel Hendrickx; Philemon Haegeman.

1935 - Foto genomen na het vormsel.

1 rij (vlnr) Petrus Brackman; Alfons De Groot; Alfons Brackman; Edgard De Leeuw; Jozef Triest; Julien De Cooman.

2e rij : Marcel Van der Hoeven; Robert Van der Stockt; Theofiel De Cooman; Omer Van Gheyte; Gaston Quintijn; Frans Govaert; Petrus De Cock.

3e rij : Robert Beerens; Denis Cooreman; Maurice Perdaens; Roger De Vulder; Emile De Court; Odilon Baeten; Jozef Gossey.

Zoals in vele gemeenten werd ook te Heldergerm een zondagsschool ingericht. Vooral de vakken : lezen, rekenen en schrijven kwamen aan bod. Meester Corten gaf les aan de jongens. Ze kwam tot stand onder impuls van Pastoor De Maeyer omstreeks 1840. Hier een groep leerlingen in 1919 met zuster Leonce.

1e rij : Maria De Pril; Leopoldine Gossey; Maria Platteau; Leonie Baeyens; Huberta De Leeuw; Rachel Pevernagie; Rachel Schouppe; Rachel De Cooman; Emelie Temmerman.

2e rij : Elodie De Wetter; Voctorine Temmerman; Valantine Maesschalck; Elisa D'Hondt; Elodie Van Liedekerke; Bertha De Pauw; Margaretha Groebbens; Pauline Schouppe; Rachel D'Hoker; Julie Van Liedekerke.

3e rij : Leontine Van Durme; Bertha Pardaens; Bertha Lievens; Rachel Pardaens; Helena D'Haeseleer; Romanie Van de Wiele; Celina Matthijs; Elodie Hespels; Maria Groebbens; Rachel Van Durme.

Na wereldoorlog I waren er ook te Helderghem bevrijdingsfeesten. Hier een opname van de stoet in de Driesstraat (nabij 't kruisken). We herkennen op de eerste rij, uiterst rechts Leonie Baeyens en het meisje op het paard is Rachel Perdaens.

De verpleegsters tijdens de vredestoet.

1e rij (vlnr) : Elisa D'Hondt; Philomena Brackman; Marguerita Groebbens; Emma De Backer.
2e rij : Rachel Pevernagie; Eveline De Pauw; Romanie Van de Wiele; Leontine Van Melkebeke; Julia Beerens; Romanie Thys; Leontine Van de Wiele.

De «Bolchevisten» van Heldergem in het Kamp van Beverlo - Klas '22.
staand (vlnr) : Karel Groebbens; Oscar Van Durme; Petrus Thys; Sagerie Brusselman en Prosper
De Vulder.

Nog 33 dagen voor de mannen van Heldergem - Kamp van Bervelo 1929.
Wij herkennen van links : Petrus Lievens; 5e : Oscar D'Hoker; 6e : Gaston Baeten.

De «Schola Textila» werd opgericht door Pastoor De Maeyer omstreeks 1837. De sociale toestand in ons dorp was destijds niet zo schitterend. Jonge meisjes werden opgeleid in het kantwerk.

De eerste lesgeefster was Evarista Van Puymbroek van Beveren-Waas. Zij begon met 65 leerlingen. Zij werd opgevolgd door Nathalie Hofkes uit Nieuwkerken-Waas. Deze laatste leidde de school van 1847 tot 1853. Na haar dood werden de lessen verder verzorgd door de zusters van het klooster. Enkele kantuitgevers waren de Familie Anthéunis; Maria De Backer; Désiré De Cock en Albert Van der Kelen.

Op de foto een groep kantwerksters omstreeks 1925.

1e rij (vlnr) : Rachel Pevernagie; Cecile De Pauw; Eugenie Meganck; Emma Matthijs; Elodie Lievens; Clarisse De Backer.

2e rij : Odile De Pauw; Elodie Van den Dooren; Eveline De Pauw.

Nog een groep kantwerksters uit dezelfde periode.

1 rij : Leopoldine Baeyens; Romanie Van de Wiele; Pauline Baeyens.

2e rij : Elise Baeyens; Cecile Baeyens; Leonie Baeyens.

3e rij : Maria Van de Wiele; Celine Van de Wiele; Cesarine Baeyens; Elvira Baeyens.

ALEXANDRINA PERDAENS
DE HONDERDJARIGE VAN HELDERGEM
1813 — September — 1913

Onze eeuweling, Alexandrina Perdaens geboren te Heldergem op 18-9-1813 en overleed er op 26-2-1915. Zij was gehuwd met Eduard De Jonghe en hadden drie kinderen. Een kranig'oudje die op haar eeuwfeest nog kon lezen zonder bril.

Op 8 september 1913 werd haar honderdste verjaardag met veel luister door de dorpsgenoten gevierd.

In het kerkarchief staat : «...om 8 u. algemene verlichting en vuurwerk achter de kerk. Het volk was van alle kanten toegestroomd en nooit was er te Heldergem zoveel volk geweest dan op den dag van den jubilé».

Een zeer populaire figuur in ons dorp was Remi D'Herde. Gedurende 62 jaar was hij kerkbaljuw (suisse). Hij «diende» bij heel wat pastoors.

Hij oefende ook de job van grafmaker uit en bezorgde een weekblad aan huis gedurende lange tijd. Hij is overleden te Heldergem op 12 mei 1955. Remi was 87 jaar.

Feestende seizoenarbeiders in 1929.

Vele arbeiders uit de streek waren te werk gesteld in Nangis (Seine et Loire). Ter gelegenheid van de plaatselijke kermis vierden zij natuurlijk mee ! Hier een opname aan hun stamcafé «Chez Dubois».

1e rij (vlnr) : Monsieur Dubois; Remi D'Hoker (ploegleider met witte armband); Urbain Verbeken; Marcel Volckaert; Maurice Van Liedekerke; Alfons Volckaert; Louis Volckaert; Rene Volckaert; Remi Van der Hoeven; Xaveer Volckaert; Zacharie Brusselman; Prosper Volckaert; Alfons D'Hoker; Florent Volckaert; Henry Van Liedekerke; Victor Van Liedekerke; Alfons Volckaert.

2^e rij : Gilbert Capelleman; Gilbert Van den Dooren; Jan De Leeuw; Philemon De Leeuw; Louis Van den Dooren; Theofiel Gossey; Theofiel Goossens; Prosper Schandevijl; Petrus De Vuyst; Petrus D'Hoker; Hector Van de Wiele; Alfons Temmerman; Alfons Beerens; zoon van Mr Dubois; en 3 fransen.

Tussen beide wereldoorlogen werkten vele Heldergermynaren in een steenbakkerij te Moeskroen. De foto dateert uit 1922.

Zittend : Hector Hanssens en Charel Coppens.

Staand : Jan-Baptist Hanssens; Henry Groebbens; Charel Hanssens; Julie Groebbens; Jozef Hanssens en Emile Van Durme.

Enkele mannen op zwier na «t concel» in 1932. Ze waren goed voor den dienst!

Zittend: Marcel Lievens; Jozef De Troyer; Jan De Spiegeleer.
 Staand: Gilbert Van den Dooren; Florent De Cooman; Theofiel Andries; Aimé Baeten.

Ook te Heldergem werd één van de populairste Vlaamse volksspelen beoefend. Vier lustige bolders in 1922.

(v.l.n.r.): Louis De Pelsemaeker; Karel Groebben; Petrus De Troyer en de herberguitbater Petrus Haesaert (Pitterken).
 Café «Bij Pitterken», nu Mathilde Haesaert, Heldergemstraat, was destijds het lokaal van de bolders.

Het verenigingsleven in de gemeente brandde op een laag pitje tussen de beide oorlogen. Volgens onze gegevens was alleen de Boerinnenbond actief. De voorzitter was Adeline De Swaef.

De klassieke groepsfoto op de feestvergadering.

Zittend : Zoë Verstockt en Cecile Groebbens.

2^e rij : Pauline Baeyens, Alice Cooreman, Julia Baeten, Suzanne Schandevijl, Leopoldine Baeyens.

3^e rij : Zuster Leandra, Clarisse De Backer, Marie De Leeuw, Mathilde Matthijs, Alice Perdaens, Maria Troch, Maria Van Melkebeke, Mathilde Nachtergaele.

4^e rij : Romanie Nachtergaele, Julia Groebbens, Adeline De Swaef, Valentine Groebbens, Clemence Maesschalck, Bertha Van de Wiele en Juliette Beerens.

De eerste Chevrolet in ons dorp.

Polydoor Van den Dooren (R) aan zijn wagen.

Bierhandelaar Pol Van den Dooren, een vertrouwde figuur, met zijn zus Elodie en Henry Marginet. Pol deed ook mee aan de moderne tijd en schafte (omstreeks 1925) een bestelwagen aan.

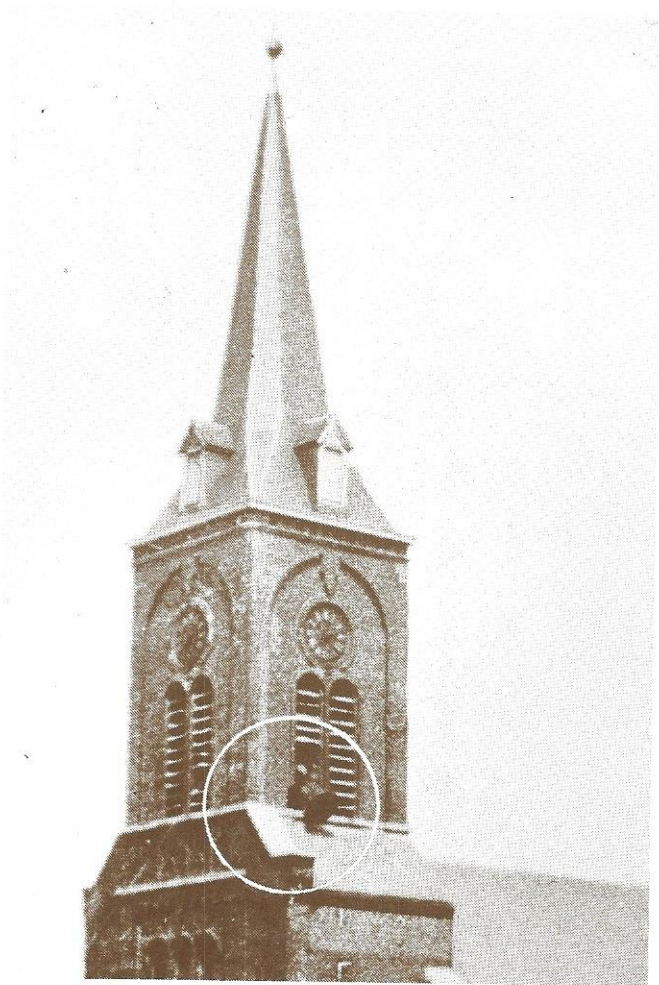
Dat de bestelwagen uit «Den Oliphant» voor andere zaken gebruikt werd bewijst deze foto.

De wagen werd met bloemen versierd voor een inhaling van de burgemeester van Nederhasselt (opname uit 1927).

(v.l.n.r.): Henry Marginet; Polidoor Van den Dooren; Eveline De Rijck; Emilie Van den Dooren; Remi Volckaert; Rosalie De Wetter; Amelie Gossey; Ogul De Pelsemaeker; Eulalie De Wetter; Julia De Pelsemaeker; Urbain Van Buggenhout; Marie Jacobs; ...; Cyriel De Pelsemaeker; Elodie De Wetter; Henry De Pelsemaeker; ...

Achteraan in de auto staan: Karel Tas en Marcel Volckaert.

Een uniek dokument !

Op 13 juli 1943 werd de grote klok Barbara (526,5 kg.) door de bezetter uit de toren gehaald.

De foto werd gemaakt door Valerie De Backer, die vele jaren koster én fotograaf was te Heldergem.

Wij bemerken duidelijk de klok uit één van de galmgaten. Pas in 1952 werd een nieuwe klok gehangen (Amandus 530 kg.).